

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

січень 2010 №75 (238)

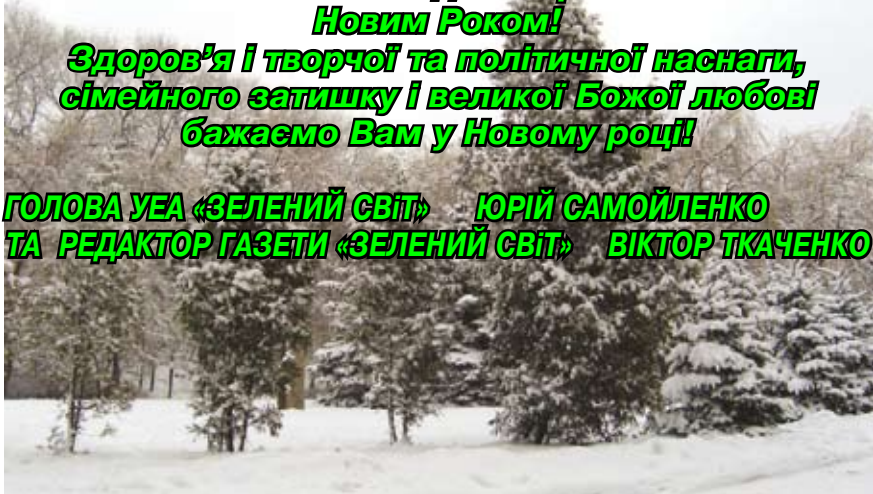
виживання
демократія
гуманізм

Шановні Друзі!

УЕА «Зелений світ» та редакція газети «Зелений Світ» вітають Вас із Різдвом Христовим і 2010 Новим Роком!

**Здоров'я і творчої та політичної наснаги,
сімейного затишку і великої Божої любові
бажаємо Вам у Новому році!**

**ГОЛОВА УЕА «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ЮРІЙ САМОЙЛЕНКО
ТА РЕДАКТОР ГАЗЕТИ «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ВІКТОР ТКАЧЕНКО**

У ПОЛТАВІ ПОБУДУЮТЬ ПЕРШИЙ В УКРАЇНІ ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК З СОНЯЧНИМИ БАТАРЕЯМИ

У Полтаві у співпраці з німцями побудують перший в Україні енергопасивний будинок, в якому не буде використовуватися газ.

Про це заявив радник міського голови Полтави з питань енергоефективності та енергозбереження Ігор Мурашко.

Як повідомляє міськвиконком Полтави, в новому будинку, який збудують в центрі міста по вулиці Ковалів, 2, не буде використовуватися газ. На даху стоять сонячні колектори, які будуть забезпечувати будинок теплом. Енергопасивний будинок дозволить зменшити втрати тепла взимку і нагрівання будинку

влітку.

“Зараз ми розраховуємо варіанти, чи це будуть геотермальні теплові насоси, що подають тепло в дім, чи біокотел на пеллетах”, — розповів Мурашко.

За його словами, фінансування цього проекту проходить за підтримки Міністерства з питань екології Німеччини.

“Полтава виграла конкурс серед п'яти міст: Одеса, Львів, Київ, Харків, Полтава. Програма цього будівництва називається “Енергоефективні будівлі,” — сказав Мурашко.

УКРАЇНА ПЕРШОЮ В ЄВРОПІ ГОТУЄ ПРОЕКТ ПРО ОХОРОНУ Унікальної природної зони

За останні десятиліття площа степової зони в Україні зменшилася з 20 до 3% від загальної площі країни. Як пояснюють екологи, основна причина — масове заліснення. Щоб врятувати бодай ті території, що лишилися, громадські екологічні організації підготували проект Указу Президента «Про охорону та комплексне використання степів в Україні». Він стане першим у Європі законодавчим актом щодо збереження степів. Наразі проект вивчають у Міністерстві охорони навколишнього природного середовища, через місяць його подадуть на розгляд Кабінету Міністрів, а потім — на підпис Президенту.

— Цей указ був розроблений у рамках всеукраїнської кампанії «Збережемо українські степи». Якщо заліснення сте-

пів триватиме і далі, це знищить практично одну третину всіх видів рослин та тварин, більшість із яких живуть саме в степу, — зазначив заступник голови Національного екологічного центру України Олексій Василюк. — Значним недоліком не тільки України, а й більшості держав світу є те, що ніде немає степового законодавства. У принципі, зрозуміло, що таке степ, степові рослини, тварини, але в жодному законі немає тлумачення цього слова. У нашому законодавстві під степами розуміють деградовані та непридатні для сільського господарства землі, через що їх і заліснюють. Хоча насправді ніякої деградації там не відбувається. І краще насаджувати ліси там, де

Ст. 6

СІЧЕНЬ

- 1 - Новий Рік
- 2 - 100 років від дня народження Григорія Степановича Кияка (1910), українського вченого в галузі рослинництва
- 7 - Різдво Христове
- 13 - 130 років від дня народження Й. Я. Магомета українського садівника, селекціонера.
- 14 - 140 років від дня народження В. А. Мостинського, українського вченого в галузі ветеринарної фармакології, біохімії та зоогієни
- 19 - Водохреща
- 22 - День соборності України
- 25 - 110 років від дня народження Ф. Добржанського, українського вченого, фундатора популяційної та еволюційної генетики
- 27 - Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
- 29 - День пам'яті Героїв Крут

У КОСМОСІ БУДЕ СОНЯЧНА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ

Японія планує побудувати до 2030 року сонячну електростанцію в космосі, повідомляє AFP. Орієнтовна потужність комплексу складе близько 1 гігавата, що відповідає потужності ядерної електростанції середніх розмірів. Передавати енергію на Землю планується за допомогою мікрохвиль або лазерів, повідомляють на сайті Lenta.ru.

Японське космічне агентство JAXA займається розробкою проекту з 1998 року, проте тепер до створення сонячних панелей у космосі приєдналися відібрані урядом великі компанії: NEC, Sharp, Mitsubishi Electric і Fujitsu.

У найближчі кілька років JAXA планує провести випробування системи передачі електроенергії з орбіти. Для цього в космос будуть запущені спеціальні супутники, які будуть передавати енергію за допомогою лазерного променя або вузьконаправленого пучка мікрохвиль. До 2020 року дослідники планують створити прототип гнучких батарей, які будуть запущені в космос.

Незважаючи на колосальні витрати, які обіцяє майбутній проект, вчені з JAXA мають намір довести його до реалізації. Основною метою є створення дешевого (передбачається, що мегават отриманої з космосу електрики буде коштувати в шість разів дешевше поточної середньої ціни) джерела енергії. Для Японії, яка істотною мірою залежить від імпорту вуглеводнів, створення подібних джерел є першочерговим завданням.

СТАН ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ ПРИГНІЧУЄ

Авторитетний журнал Forbes склав рейтинг найбільш екологічно чистих країн світу. З'ясувалося, що з екологією все більш ніж добре в Європі, а найекологічнішою державою у світі є Швейцарія. У неї найкращий стан навколишнього середовища, найменша ступінь забруднення повітря і водних ресурсів, живе безліч тварин і птахів, найменші зміни клімату та найменше використання пестицидів - це шість з 25 критеріїв, за якими порівнювалися країни.

На другому місці - Швеція, в якій дослідники відзначили хороші показники чистоти питної води і повітря, а також низькі викиди вуглекис-

Ст. 3

Екологічна газета України.
Виходить з 1989 року.

Засновники газети: УЕА
«Зелений світ» та колектив
редакції.

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.

Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова пло-
ща, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83

E-mail: zelsvit@ukrpak.net

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обо-
зреватель».

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспі-
льства на жакликий екологіч-
ний стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ»
була, на час створення, одним
з найперших неформальних
антирежимних видань, в якому
відкривалася правда про стан
здоров'я нації та екологічні не-
газарди в країні. Газета стала
рупором демократії. В епоху
тотального замовчування та
брехні на наших шпальтах від-
кривалися жакні картини радян-
ської дійсності.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ОХОРОНА МОРИВ?

Рахункові палати України і Росії почали спільну перевірку ефективності державних витрат на збереження біоресурсів Азовського і Чорного морів, повідомили у прес-службі Рахункової палати України.

За даними прес-служби, на сьогоднішній момент обидві держави витрачають величезні кошти на збереження, видобуток і відтворення біоресурсів, але наскільки ці витрати є ефективними, поки що чіткої відповіді немає. Представники Рахункових палат намітили графік, згідно з яким відбудуться як спільні, так і паралельні перевірки в рамках кожної з держав.

Паралельний аудит проводиться за планом роботи на 2009-2011 роки спеціальною групою EUROSAI з використання коштів, виділених на ліквідацію та попередження катастроф. Координатори аудиту – Рахункова палата України.

АВСТРАЛІЙЦІ ПЕРЕСЕЛЮТЬСЯ ВГЛИБ КОНТИНЕНТУ

За прогнозом парламентського комітету Австралії, рівень моря може піднятися на 80 см, що призведе до затоплення осель близько 80% австралійців. Влада пропонує терміново прийняти закони, що забороняє подальше будівництво в прибережних районах.

Всі найбільші міста Австралії розташовані в береговій зоні; поблизу води знаходяться також оселі шести мільйонів людей, які живуть за межами основних населених центрів.

Підняття рівня моря і часті шторми можуть зруйнувати будинки загальною вартістю 137 мільярдів доларів США. Так, в штаті Квінсленд ризику піддаються 250 тисяч будівель, у Новому Південному Уельсі – 200 тисяч, в Західній Австралії – 94 тисячі, у Вікторії – 80 тисяч будівель, у Південній Австралії – 60 тисяч, на Північній території – 900 будівель, а в Тасманії – 20% прибережної лінії.

Підняття рівня моря викликано глобальним потеплінням і збільшенням температури океанських вод. Так, середня червнева температура води склала 16,98 градуси Цельсія; для порівняння: середня температура в ХХ столітті дорівнює 16,39 градуса.

Такі високі температури не реєструвалися з 1880 року. Найтепліші зони перебували на півночі Тихого океану біля південного узбережжя Аляски, вздовж західного берега Сполучених Штатів і в Атлантичному океані поблизу Нової Англії. Найвища температура на поверхні води була в червні в Тихому океані.

Підвищення температури океанських вод загрожує кораловим рифам, надає ураганам більше енергії, сприяє поширенню тепла, прискорює переміщення деяких видів морських мешканців.

UBR

КИТАЙЦІ ПОВЕРТАТИМУТЬ РІЧКИ НА ПІВНІЧ

У Китаї розпочалося переселення 330 тис. чоловік з районів, де вестимуться роботи з реалізації грандіозного проекту перекидання річок з півдня на засушливу північ країни, повідомляє Сінхуа. Про це повідомляє УНІАН.

На цьому етапі програма переселення зачіпає жителів деяких районів центральних провінцій Хунань і Хубей. Влада обіцяє людям хороші умови на нових місцях і грошові компенсації за переїзд.

Проект «Поверот річок» вартістю 60 млрд. доларів був затверджений у 2002 році. Він передбачає спорудження мережі каналів – Східного, Центрального і Західного, якими в північному напрямку перекидатиметься частина стоку найбільшої річки Євразії – Янцзи, а також річок Хуайхе, Хуанхе і Хайхе.

Усі роботи розраховані на 50-60 років. Після прокладання каналів завдовжки 1,3 тис. км посушлива північ країни щороку одержуватиме майже 50 млн. кубометрів води. Роботи з будівництва Східного каналу розпочалися ще в 2002 році, а спорудження Центрального стартувало в 2003 році.

Нинішнє переселення людей здійснюється в рамках робіт з прокладання центральної траси проекту. Раніше повідомлялося, що будівництво передбачається завершити до 2014 року.

Програма переміщення населення в процесі реалізації цього проекту стане однією з найбільших в історії Китаю. Востаннє така велика кількість людей переселялася під час будівництва гідровузла «Санься» («Три ущелини»). Тоді рідні місця були змушені залишити понад 1 млн. осіб.

НОВІ ПОРЯДКИ ДЛЯ ВОДІВ

Уряд Нідерландів схвалив новий закон, що визначає порядок оподаткування водіїв, передає РосБізнесКонсалтинг з посиланням на Associated Press. Відповідно до нього, дорожній податок і податок на покупку автомобіля відмінюються і замінюються податком, виходячи з фактичного пробігу машини за рік.

При цьому ставка податку відрізнятиметься для різних категорій автомашин і становитиме в середньому близько 0,03 євро за 1 км.

Власники важких і великих автомобілів обкладатимуться додатковим податком за їзду в години інтенсивного руху. Дані про перебування машини в дорозі в «години пік» подаватимуть до податкового управління прилади GPS. Громадський транспорт, включаючи таксі, буде звільнений від цього податку.

СУД НЕ ДОЗВОЛИВ КІЇВРАДІ ЗНИЩУВАТИ СКВЕР СТУСА

„Апеляційний суд м. Києва ухвалив: апеляційну скаргу Київської міської ради відхилити, Ухвалу Святошинського районного суду м. Києва залишити без змін. Отже заборона Святошинського райсуду на проведення будь-яких робіт, які можуть знищити сквер ім. Василя Стуса, залишилася в силі”, — повідомив голова Святошинської районної організації „Зелений світ” Віктор Ткаченко.

Адвокат у цій справі Роман Титикало підтвердив, що Апеляційний суд м. Києва прийняв єдине правильне рішення, керуючись законодавством України.

МАРІУПОЛЬСЬКІ ЕКОЛОГИ ЗУПИНИЛИ ПОРУШНИКІВ

Робота 44 підприємств у прибережній зоні Азовського моря була припинена в результаті порушень природоохоронного законодавства.

За даними Державної інспекції Азовського моря, в результаті перевірки було порушено 9 кримінальних справ за фактом забруднення довкілля, — передає «Надо.иа». Як повідомляють фахівці Державної екологічної інспекції Азовського моря, в ході перевірок були виявлені перевищення викидів підприємств у довкілля, забруднення водного середовища, несанкціонований вивіз відходів виробництва.

Загальна сума штрафів, накладених на порушників, складає близько 823 тисяч 452 грн.

ГРІНПІС ЗВЕРНУВСЯ ДО СВІТОВИХ ЛІДЕРІВ

Грінпіс закликає сильних світу цього прийняти рішення на захист клімату. 26 активістів вивісили на знаменитому соборі Саграда Фамілія величезний банер „Врятуйте клімат”. Про це повідомляють на сайті „Кліматінфо”.

У Барселоні розпочався останній раунд міжнародних переговорів перед кліматичною конференцією ООН, яка має відбутися в Копенгагені. Протягом п'яти днів учасникам належить узгодити свої позиції і домовитися про принципи нового договору про зниження парникових викидів, який прийде на зміну Кіотському протоколу, перший термін дії якого закінчується в 2012 році.

Щоб стримати щорічне зростання температур, парникові викиди розвинених країн, на думку вчених, до 2020 року повинні складати не більше 60–75% від рівня 1990 року. Росія цей план виконала вже зараз — російські парникові емісії поки не перевищують 64%. Однак нова енергетична стратегія Росії така, що до 2020 року вона буде споживати в два рази більше енергії. У тому числі за рахунок багаторазового збільшення обсягів спалювання вугілля. У результаті до 2020

„Дуже символічно, що напередодні 20-ліття від дня перепоховання в Україні Василя Стуса, Юрія Литвина та Олекси Тихого з російських концтаборів, українська Феміда не дозволила антиукраїнській київській владі на чолі з Черновецьким знищувати пам'ять про великого сина Українського народу Василя Стуса”, — заявив В.Ткаченко.

„ЗЕЛЕНІ” ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПРО ГЕРОІВ

О 10-00 під гаслом „Черновецький і Київграда знищують пам'ять про Василя Стуса” відбувся пікет київської мерії активістами-екологістами. „Сьогодні, у

року російський внесок у глобальну емісію парникових газів не зменшиться, а тільки зросте і становитиме вже 90% від рівня 1990 року.

Грінпіс закликає керівництво країни на саміті в Копенгагені взяти на себе зобов'язання утримати парникові викиди на рівні 65%. Для цього не треба зупиняти заводи. Досить зробити промисловість енергоефективною, відмовитися від сировинного сценарію розвитку і перенаправити вкладені у вуглецеве паливо інвестиції на розвиток енергоефективних технологій у промисловості, ЖКГ, газовому секторі.

Початок на ст. 1

СТАН ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ ПРИГНІЧУЄ

лого газу. «Бронзу» отримала Норвегія. Експерти відзначають, що в цієї скандинавської країні 98% всієї електрики виробляється за рахунок екологічних гідроелектростанцій.

Україна ж посіла 75-е місце, пропустивши вперед Росію (28), Грузію (37), Білорусь (42), Польщу (43) і навіть Іран (67). Крім Чорнобильської АЕС, аварія на якій надовго зробила нашу країну непривабливою в екологічному плані, у нас проблеми з чистотою питної води, з використанням орних земель і добривами, зі спалюванням сіна після збору врожаю і з відсутністю критики в ЗМІ щодо забруднення навколишнього світу.

На американському континенті лідером чистоти виявилася Коста-Ріка

день 20 роковин перепоховання в Україні безсмертних Стуса, Литвина і Тихого, ми нагадали київській громадськості про антиукраїнську політику київської влади на чолі з Черновецьким, яка свідомо знищує у Києві пам'ять про видатних киян, зокрема, Василя Стуса”, — заявив голова Святошинського „Зеленого світу” Віктор Ткаченко.

О 12-00 на Байковому цвинтарі біля могил Стуса, Литвина і Тихого священники УПЦ КП відслужили панахиду. Серед промовців виступили Василь Овсієнко, Левко Лук'яненко, Євген Сверстюк.

До могил борців за волю України поклали квіти та кетяги калини — символу українського національного нескоримого духу.

(5-е місце), яка розвиває екотуризм. Серед країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону чепуруном визнана Нова Зеландія (7). Влада цієї країни приділяє особливу увагу екології та захисту навколишнього середовища.

Ірина Ковальчук

ЗАХИСТИМО МУЗЕЙ «СКІФЛЕНД»

За участі активістів „Зеленого світу” проведено акцію захисту музею від чиновників, які три роки відкрито перешкоджають роботі музею і своїми діями сприяють його знищенню. Акція проведена з метою об'єднати людей доброї волі, привернути увагу громадськості та ЗМІ до факту знищення найвизначніших об'єктів культурної спадщини, які занесені до державного реєстру України.

Унаслідок оприлюднення Фондом інформації на сайті «Україна в зоні культурного лиха» про знищення у Котелевському районі 100 га культурного шару найвизначніших об'єктів культурної спадщини «Більське городище» Благодійний фонд «Гелон» був усунений від участі у місцевій програмі розвитку Котелевського району. У Фонда відібрано та передано депутату земельну ділянку разом із спорудами музею просто неба «Скіфленд».

Завдяки громадському протесту, протидії феодальним методам керування туризмом, культурою та духовністю району, культурною спадщиною, органи місцевої влади мають відчуття важливості і відповідальності за збереження історико-культурної спадщини та заповідних територій, що не тільки хлібом, нафтою і газом живе людина. Не даремно Геродот називав скіфів «найрозумнішими, наймудрішими із знаних народів світу».

ПОЛІГОН ЗАМАСКУЮТЬ

Триметровим шаром ґрунту накривають полігон побутових відходів, щоб жителі Олександрівська забули про неприємний запах і дим, що атакує місто у літній час.

Якщо на схилі рукотворного пагорба посадити траву, то через кілька років навряд чи можна буде подумати, що під триметровим шаром ґрунту — тридцятиметровий шар побутових відходів. Але в компанії «Надра Луганщини» зовсім інші плани. У результаті гниття сміття утворюється біогаз. Він і є найціннішим, що тільки можна витягти з надр полігону. Його можна використовувати, наприклад, для вироблення електроенергії, або очищати і направляти ті ж сміттєзбиральні машини. Фахівці оцінюють запаси газу в два з половиною мільйони кубометрів.

Рекультивация полігону відбувається у три етапи: спочатку ґрунт, потім полігон накривають спеціальною плівкою, і знову — шар ґрунту. В цей час внизу повним ходом працюватиме друга черга полігону.

З ХЕРСОНЩИНИ ВИВОЗЯТЬ ОТРУТОХІМІКАТИ

На Херсонщині розпочалися роботи по затаренню першої партії непридатних та заборонених для використання пестицидів, що зберігаються на території регіону ще з радянських часів, і підготовки до вивезення їх на утилізацію за межі України. Про це повідомили в обласній державній адміністрації.

За інформацією ОДА, перша партія зазначених отрутохімікатів буде вивезена негайно із приморського Скадовського району. Пестициди затарюються у спеціальні поліетиленові діжки місткістю до 100 кілограмів і транспортуватимуться до місця призначення автотранспортом.

Утилізація отрутохімікатів проходитиме у Польщі на одному із місцевих підприємств.

За умови дотримання графіку робіт по завантаженню та вивезенню з території Херсонщини отрутохімікатів, в ОДА планують до кінця поточного року очистити від них 11 районів області.

За даними Державного управління охорони навколишнього природного середовища в області, на території Херсонщини знаходиться зараз 1 тис. 54 тонни непридатних і заборонених для використання отрутохімікатів. З них затарено у залізобетонні контейнери менше половини — 452 тонни. 170 контейнерів з отрутохімікатами розміщені на спеціальних контейнерних майданчиках у трьох районах — Білозерському, Генічеському та Каланчацькому.

Ірина Староселець, УКРІНФОРМ

РІДКІСНІ ПОРОДИ ДЕРЕВ СТАЛИ ВИВОЗИТИ З УКРАЇНИ

85 м.куб. деревини чотирьох порід затримали ужгородські митники на митному посту «Павлове», що на українсько-словацькому кордоні.

Як розповів начальник митного поста «Павлове» Микола Ботош, під час проведення митного контролю залізничних вагонів з вантажем деревина «породи бук», як було зазначено у митній декларації, інспектори звернули увагу на те, що у двох вагонах перевозяться колоди різних порід деревини. А саме: бук, береза, граб, клен та явір. Останній, до речі, є цінною, рідкісною породою та заборонений вітчизняним законодавством для експорту з України. За даним фактом складено протокол про порушення митних правил.

Микола Степанович також зауважує, що протягом останніх 4-х років невпинно зростає кількість вивезення деревини паливної у вигляді колод, поліні тощо. До прикладу, якщо у 2005 році Ужгородською митницею експортовано понад 7 тис.тонн, то лише за 10 місяців цього року вже вивезено 56,6 тис.тонн. При цьому, така тенденція зростання експорту паливної деревини спостерігається у всіх областях західної України.

Відтак, тільки за останні 2 місяці через залізничний пункт пропуску «Павлове-Матювце» із західних областей було вивезено майже 8 тис.тонн паливної деревини. Слід зазначити, що якщо в попередні роки експортери завищували ціну на деревину з метою повернення більших сум ПДВ, то зараз занижують, аби уникнути податків з прибутку. Зокрема, один метр куб.твердолистяних порід (дуб, бук) експортується наразі за заявленою вартістю 18-20 євро,

а реально придбати цю деревину на території України на сьогоднішній день за такою ціною неможливо.

Автор: Вікторія Сенгетовська

У КИЄВІ ПОРАХУВАЛИ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН

Комунальне підприємство Центр ідентифікації тварин на розширеному засіданні колегії КМДА представило звіт про хід виконання заходів Програми регулювання чисельності безпритульних тварин у Києві.

За офіційними даними, на утриманні мешканців житлових будинків Дніпровського району столиці перебуває 5854 тварини, з них зареєстрованих — 4797 тварин, повідомила голова Дніпровської районної в Києві державної адміністрації Оксана Мисовська.

У 2009 році на території району виявлено 408 бездомних тварин, з них 91 виловлено з метою стерилізації, вакцинації та повернення собак на попереднє місце перебування. Також була виконана одна заявка на ловлю без повернення тварини. Для порівняння: в 2008 році було виявлено 248 бездомних тварин, з них 45 виловлені з метою стерилізації, вакцинації і повернення на попереднє місце перебування.

УСІ ЯЛИНКИ ОБРОБЛЯТЬ ОТРУТОХІМІКАТИ

У Маріуполі починається передноворічна кампанія з порятунку ялинок і сосен від браконьєрів. Через пару тижнів усі ці дерева оброблять спеціальним «мильним розчином».

«Це спеціальний засіб, розроблений місцевими фахівцями на основі мильного розчину з додаванням отрутохімікатів, що застосовуються для профілактики виникнення кліщів. Для хвойних дерев він абсолютно нешкідливий і не заподіє шкоди людям, якщо оброблена ялина або сосна не опиниться в теплом приміщенні. В цьому випадку головний символ Нового року швидко перетворить квартиру на місце смороду», — розповів директор «Зеленбуду» Михайло Котула.

За його словами, цього року місцеве ноу-хау застосовуватимуть у Маріуполі в четвертий раз і браконьєри уже в курсі, з чим мають справу.

«Охочих зрубати в місті ялинку з кожним роком стає менше. Минулої зими після новорічних свят Маріуполь недорахувався п'яти сосен і ялин, а раніше втрачав понад 100», — відзначив Михайло Котула.

В УКРАЇНІ ПРОДОВЖУЮТЬ ЗНИЩУВАТИ ЗАПОВІДНІ ТЕРИТОРІЇ

Щоб зрозуміти всю красу поезії Тараса Шевченка, треба побувати в Каневі на його могилі. Зійти на Тарасову гору, на повні груди вдихнути вітер із боку річки, побачити ті ж таки “лани широкополі, і Дніпро, і кручі”. Що, досі ще не бували й не бачили? Тоді покваптеся, бо завтра такої можливості вже можете й не застати.

Кожному школяреві відомо, серед яких ландшафтів просив поховати себе Тарас Григорович у своєму “Заповіті”. Але не кожен у курсі, що з високої гори, на якій міститься могила Шевченка, недовзі виднітиметься не оспівана ним краса, а виключно “ондуліни” і метало-черепиця.

Цілі каскади “замків” та “маєтків” вгніздяться (і вже вгніздилися) на берегах Славутича, незаконно обгородивши безсовісно захоплені береги триметровими парканами і безповоротно зіпсувавши пейзаж. Але не тільки будівництво “хатинок” убиває чудову природу. Улюблена поетова Канівщина, та й усе Центральне Придніпров'я, втрачають романтичну красу і традиційні обриси, нещадно грабуються і нищаться дикою капіталізацією, загальним безладом і фактичним беззладом.

Одним із небагатьох вірних вартів, які бережуть для нащадків природу шевченківського краю, був і залишається державний Канівський природний заповідник, який оточує Тарасову гору. (Ви, до речі, звернули увагу, що “заповіт” і “заповідник” — слова спільнокореневі?) Ось тільки лихо — маленький він зовсім, усього якихось дві тисячі гектарів. Тому, щоб зберегти змальовану Кобзарем середньодніпровську природу, фахівці неодноразово пропонували розширити заповідник і підвищити його статус до біосферного. У таких заповідниках зручно поєднувати охорону природної та культурної спадщини з туризмом і традиційною господарською діяльністю.

Цю ідею підтримали і багато народних депутатів. А ще про необхідність розширення заповідника написано в трьох(!) указах президента, двох держпрограмах і в ряді президентських та прем'єрських розпоряджень.

До речі, учені пропонували розширити Канівський природний заповідник на 12 тис. га. Проте чиновники “внизу” виконувати “вказівки” згори не поспішали й не поспішають.

Хоча формально землю віддано селянам, схем передачі її в “потрібні” руки стільки, що Остап Бендер зі своїми двомастами способами відносно чесного відбирання грошей виглядає сьогодні просто безневинним немовлям. Тож ініціаторам розширення Канівського природного довелося відмовитися від усіх уже розпайованих земель, та й узагалі від усіх територій, як так чи інакше можуть стати предметом тривалих і безплідних суперечок або й судів.

“Кабаняче царство” не здається

Не збулася мрія і про приєднання до заповідника РЛП “Трахтемирів”. Він має дві слави: добру — як перший у країні приватний ландшафтний парк (навіть марку випустили з цього приводу); і скандальну — як місце, де прикормлених

кабанів п'яні “мисливці” десятками розстрілювали з автоматів.

Через величезну кількість диких, знову ж таки, свинок, яких розводять тут, “Трахтемирів” прозвали “кабанячим царством” (хоча треба було б — кабанячим пеклом).

Фактичним власником “Трахтемирів” називали колишнього підручного Л.Кучми Ігоря Бакая. Після помаранчевої революції і втечі Бакая в Білокам'яну депутати Черкаської облради скасували свою постанову про передачу земель ландшафтного парку. Але він існує й досі, залишаючись, очевидно, банальним мисливським господарством. А земельні відносини стосовно нього такі заплутані (з одного боку — територія охороняється як цінна в археологічному плані, з іншого — стоїть у черзі на розпаювання), що навіть начальник обласної археологічної інспекції не бачить іншого виходу, окрім як позиватися. Але це, швидше за все, затягнеться надовго, до того ж мало-прогнозовано. Навіщо Канівському заповіднику такий “подарунок”?

Лісові фіги

Велику фігу показали заповіднику (а отже — і президентів з прем'єром) чиновники Держкомлітгоспу. Вони так і не погодилися передати майже 5 тис. га чудового державного Михайлівського лісу державному ж чудовому Канівському заповіднику. Усе керівництво Держкомлітгоспу, від найвищого, вважає, що лише вирубка тутешніх багатих сосняків може врятувати Канівський лісгосп від нинішньої кризи. Упевнившись, що чиновники від лісу стоять на смерть, учені попросили віддати під охорону заповідника хоча б поросле вільхою болото (це лише 1200 га). Але й тут отримали відмову.

Частина вільшаника вже вирубили. Перевірка, проведена спеціалістами Мінприроди, порушень не виявила: належним чином оформлений дозвіл на це рубання в лісників був. Тобто за паперовим законом — усе о'кей. А ось за законами природи... Якщо вільшаники вирубати, то болото висохне. Як це позначиться на пожежній безпеці Михайлівського лісу в цілому, навіть дилетантові ясно. А якщо не ясно, нехай сяде в автомобіль або в поїзд і проїдеється до найближчої вже обвугленої або ще палаючої лісосмуги. А тепер уявіть таку саму “смужку” площею кілька тисяч гектарів...

Але лісники вперто стоять на своєму: ми Михайлівський ліс самі збережемо. У нас там — ботанічні заказники “Вікові дуби” і “Ділянка вікових дубів” — усього аж 2 га площі (а в заказника ж і штату свого немає, і обмежень на використання території менше). “У 1999 році депутати Львівської облради скасували статус заповідності понад десятка об'єктів природно-заповідного фонду області, — розповідає активіст громадської організації “Бюро екологічних розслідувань” Ганна Голко. — Так, охоронний статус втратили близько 4 тис. га, переважно ліс. На вилучених територіях відразу розпочалася варварська вирубка. Рішення було пролобійоване... екокомісією облради, яку очолював начальник обласного управління лісового господарства”.

Однією з жертв цього рішення стали

Корналовичі. Ще в 1970-х понад 700 га тамтешнього дубового лісу отримали статус заповідного урочища. Недаремно: у Червоній книзі України Корналовичі згадуються кілька разів, там живе (жило!) безліч рідкісних тварин і ростуть (росли?) рідкісні рослини. Але вже 1997 року обласні депутати зменшили площу урочища втричі, а через два роки взагалі позбавили його заповідного статусу. Столітні дуби пішли під сокиру. Влітку 2005 р. екоорганізація WETI хитрощами заманила туди близько 40 учених, чиновників, лісівників і навіть природоохоронного прокурора.

Екологи показали обласному екобмонду порубані гігантські стовбури. Тому довелося визнати: знищення цінного лісу — факт. Облрада повернула у природно-заповідний фонд Львівщини близько 100 гектарів лісу. Але тільки сто, і тільки з допомогою “військових хитроців”. А Корналовичі ж були й залишаються не єдиним знищеним лісником заказником як на Львівщині, так і в усій Україні.

Наведу ще один приклад. Як розповів радник голови Харківської ОДА Валерій Ловчиновський, у Краснокутському районі області під приводом санітарних рубок лісники фактично знищили заказник “Володимирівський”. Унікальні заплавні озера з їхньою реліктовою фауною після цих рубок почали висихати, тому що ніякої охоронної зони, як того вимагають усі правила й інструкції, ніхто не залишав — ліс вирубали до самої води. Та що говорити про заказники, якщо рубають навіть на тих територіях, які зарезервовані на Харківщині під створення національного парку “Слобожанський”?!

Князі і князьки

Але повернімося на Канівщину й оцінімо роботу ще однієї ланки держуправління — районних держадміністрацій. Працюють вони на виконання “заповідного” указу відверто слабо. Є, правда, виняток — голова Золотоніської райдержадміністрації Валерій Буркацький. Тут усі документи на розширення заповідника узгоджені належним чином і давно передані куди слід.

У Золотоніському районі готові передати заповідникові 1300 га. Плюс по інших районах нашкребли двічі по стільки ж. Дай Боже хоча б цей успіх закріпити. Але знову заковика: за даними з надійних столичних джерел, документи на всі три з гаком тисячі гектарів, які з величезним клопотом удалося підготувати до передачі під державне заповідне крило, лежать зараз мертвим капіталом у Черкаській ОДА. Наряд “щодо заповідника” обласні чиновники провели силу-силенну, а реальну справу зробити — “не до снаги”.

Таким чином, на Черкащині поставлені головою держави на варті інтересів держави керманіч області, за великим рахунком, лише спостерігають, як виконання президентського ж указу успішно провалюється. І це при тому, що, за заповідними показниками, у загальноукраїнському змаганні Черкащина відверто пасе задніх. То, може, час уже призначити керівниками людей, здатних зробити область лідером у заповідній справі, забезпечивши виконання екозахисних указів і постанов?

Автор: Олег ЛИСТОПАД

Початок на ст. 1

УКРАЇНА ПЕРШОЮ В ЄВРОПІ ГОТУЄ ПРОЕКТ ПРО ОХОРОНУ УНІКАЛЬНОЇ ПРИРОДНОЇ ЗОНИ

дійсно відбувається ерозія ґрунтів. Коли в сотнях тисячах ділянок є спроби заліснити степ, громадські екологічні організації не в силах зупинити чи проконтролювати ці процеси, тому виникла ідея вирішити це питання на законодавчому рівні. З одного боку, указ — це річ декларативна, а з іншого — це серйозний поштовх для розробки степового законодавства. У принципі, ми вже почали його розробляти, щоб після виходу указу відразу діяти.

Наскільки важливо Україні зберегти степи, екологи навіть не сумніваються.

Адже, на відміну від лісів, полів чи водно-болотних угідь, степ — це найбагатший за біорізноманіттям природний комплекс. Наприклад, в одному із заказників у Запорізькій області всього на 100 гектарах степових схилів налічується 76 видів рослин.

Володимир Тарасенко, начальник відділу охорони та збереження рослинного світу Міністерства охорони навколишнього природного середовища:

— Проблема збереження степів порушувалася вже давно, але ніколи не стояла так гостро, як нині. Наприкінці 2008 року вийшов указ Президента про відтворення лісів, де передбачалося заліснення деградованих та малопродуктивних ділянок у степовій зоні. Коли почалися заходи з виконання цього указу, з'ясувалося, що заліснюються території, де збереглася природна степова рослинність. Це питання порушили громадські організації, й ми їх підтримали. Зважаючи на те, що в Україні лишилося всього 3% степів, а було 20%, іноді й 40%, зберегти їх

зараз дуже важливо. Адже йдеться про охорону всього біорізноманіття, зокрема, тих видів рослин, що зникають. Наразі ми готуємо методичні рекомендації для наших екологів, які оглядатимуть степові ділянки і вирішуватимуть, придатні вони для заліснення чи іншої мети, а також визначатимуть наявність червонокнижних видів. Доки не з'явився проект указу, міністерство теж займалося питанням збереження рослинного світу як у степах, так і в інших природних комплексах. Так, ми підготували разом із науковими установами нове видання Червоної книги, в яку внесли багато нових видів, що зникають. Наразі це один із найбільш дієвих заходів для збереження флори та фауни. Відповідно до закону України про Червону книгу, наявність на певній території видів, що зникають, є підставою для створення об'єктів природно-заповідного фонду. Бажано, щоб указ вийшов до початку вегетації рослин, тобто до початку весни. Саме тоді можна проводити обстеження та інвентаризацію степових ділянок, щоб знати точно, що саме ми повинні охороняти.

Інна ФІЛІПЕНКО, «День»

АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА ВІДМИРАЄ?

Попри розмови, що атомна промисловість начебто переживає відродження, за останні 24 місяці у світі не запрацював жоден новий атомний енергоблок. Натомість, лише протягом 2008 року було побудовано більш ніж 27 ГВт вітрових електростанцій і більше 6 ГВт сонячних електростанцій, що еквівалентно 27 і 6 новим реакторам відповідно.

Минуло вже 24 місяці з моменту завершення будівництва останнього реактора та включення його до енергосистеми. Мова йде про реактор Чернавода-2 в Румунії, будівництво якого зайняло 24 роки, і який базується на надзвичайно

застарілих небезпечних технологіях.

Станом на сьогодні в Європі будується єдиний реактор Олкілуото-3 (Фінляндія), в якому за 5 років будівництва було виявлено тисячі дефектів і недоліків, крім того, кошторис реактора, який спочатку становив 3 млрд. євро (близько 4,2 млрд. доларів США) зріс, щонайменше, на 50%.

Закінчення будівництва вже затримується як мінімум на 3 роки.

Аналогічні проблеми є у кількох країнах і у російської компанії «Атомстройекспорт», яка має намір добудувати два нових реактори на Хмельницькій атомній

електростанції. Проекти будівництва АЕС, які виконуються за участі «Атомстройекспорту» зазнають постійних затримок і фінансових перевитрат. У Болгарії при будівництві АЕС Белене її вартість зростає більш як на 1 мільярд доларів ще до початку фактичного будівництва. Туреччина взагалі відмовилась від співпраці з «Атомстройекспортом», оскільки вартість кіловат-години від російської АЕС склала б більше 20 центів, що перевищує вартість від усіх інших джерел енергії. Також знає значних затримок будівництво, яке виконує російська компанія в Індії — такі затримки несуть значні фінансові збитки замовникам.

Дмитро Хмара

УРЯД НЕ ЗБИРАЄТЬСЯ ВИРІШУВАТИ ПРОБЛЕМИ В ЕНЕРГЕТИЦІ

Уряд України у проекті Держбюджету на 2010 рік планує створити Спеціальний загальнодержавний фонд енергоефективності та енергозбереження, який буде становити 3 млрд. 205 млн. грн. Проте ці кошти плануються витратити не на заходи з енергозбереження, а на будівництво нових потужностей у атомній промисловості. Про це повідомляють активісти Національного екологічного центру України.

На сьогодні в Україні склалась критична ситуація з енергозбереженням. Для виготовлення одиниці промислової продукції в нашій країні споживається чи не найбільше в світі енергоресурсів. В середньому для виготовлення української продукції на суму в 1000 доларів використовують 3,17 тон енергетичних ресурсів (у нафтовому еквіваленті), в той же час у середньому в світі цей показник складає 0,32 тони. Аналогічна ситуація склалась у житлово-комунальному секторі, де питомі витрати на опалення, освітлення та водопостачання у 3-4 рази більші, ніж у країнах ЄС.

Натомість, Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко заявила, що кошти зі Спе-

ціального фонду енергоефективності будуть використані на розвиток атомної енергетики, а саме — на добудову Дністровської гідроакмулюючої електростанції, а також блоків Хмельницької атомної електростанції.

«Замість того, щоб за рахунок Спеціального загальнодержавного фонду енергоефективності та енергозбереження вирішувати проблеми в промисловості і ЖКГ, які споживають понад 70% всіх енергетичних ресурсів, Уряд України планує витратити ці кошти на будівництво нових енергогенеруючих потужностей. Наша країна має величезний потенціал для економії енергоресурсів. Інвестиції в заходи з енергозбереження повертаються значно швидше, ніж будівництво нових енергогенеруючих потужностей», — йдеться у повідомленні.

Координатор енергетичної програми Національного екологічного центру України Дмитро Хмара, стверджує: «Шлях до енергетичної безпеки лежить саме через підвищення енергоефективності. Уряду потрібно створювати умови, за яких запровадження заходів зі збереження енергії в побуті і на виробництві

стає економічно привабливим».

«Якщо Уряд вже створив фонд енергоефективності, то нехай і витрачає гроші на енергоощадні заходи. Якщо ці 3 мільярди призначені для гідроакмулюючих та атомних станцій, то нехай би і назвали це чесно «фондом на підтримку атомної енергетики», — додає він.

ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ РЯТУЮТЬ ВІД ХВОРОБ

Жити краще поруч з парком. Ні, жити краще в лісі!

Життя поряд з озеленими територіями покращує загальний стан здоров'я людини, особливо — психіку.

Співробітники Медичного центру при Університеті Вріє (Нідерланди) вивчили історію хвороби 350 тисяч людей, яких сімейні лікарі спостерігали більше року. За поштовим індексом дослідники обчислювали, який відсоток площі займають зелені насадження в радіусі 1-3 км від місця проживання піддослідних пацієнтів, пише compulenta.ru.

У середньому на озеленені території припадало 42% і 61% в радіусі 1 і 3 км відповідно. Підраховували вчені і річний рівень захворюваності 24 хворобами.

Аналіз зібраних даних показав, що людина рідше страждає поширеними хворобами, якщо зелені насадження розташовані в радіусі одного кілометра від його будинку. Така людина краще захищена від ураження коронарних судин серця, діабету, респіраторних інфекцій і астми, мігрені і запаморочення, інфекцій сечових шляхів.

Виявлялися лише неврози страху, інфекційні захворювання травної системи і фізичні симптоми, незрозумілі з медичної точки зору: люди рідше скаржилися на них, навіть якщо озеленені території були далеко від їхніх будинків, — в радіусі трьох кілометрів.

Найбільше зелені «бояться» неврози і депресії. Річна поширеність неврозів тривоги серед тих, хто жив у районах з 10% зелених насаджень у радіусі кілометра, становила 26 випадків на тисячу осіб. Для порівняння: серед тих, хто жив у місцях, на 90% засаджених зеленню, таких виявилось лише вісімнадцять. Депресіями щорічно страждали 32 людини з тисячі тих, хто жив в забудованих районах, і 24 мешканця добре озелених територій. Сильніше за все життя в «зелених» кварталах позначається на дітях до 12 років: у них на 21% рідше діагностується депресія.

Дослідники зробили і два несподіваних відкриття: з'ясувалося, що велика кількість зелених насаджень не впливає на високий кров'яний тиск, і це найбільше помітно серед людей 46-65 років.

СМАЧНА ЇЖА ВИКЛИКАЄ ХВОРОБЛИВЕ ЗВИКАННЯ

Під час відмови від улюбленої їжі виникають нервові розлади, викликані гормональними процесами в організмі. Таке звикання можна порівняти з наркотичною і навіть може потребувати медикаментозного лікування, стверджують вчені.

Відповідне дослідження опублікував

журнал Proceedings of the National Academy of Sciences.

Те, що деякі види їжі можуть викликати у людей нездорову пристрасть, було відомо дуже давно навіть неспеціалістам, однак Піетро Коттано і його команда з Бостонського Університету вперше зуміли показати, що крім позитивних емоцій, які викликає вживання тієї або іншої їжі, в мозку є і механізм зворотного зв'язку, що викликає почуття болісного занепокоєння при відмові від улюблених ласощів.

Автори дослідження, проведеного на щурах, вважають, що воно ж справедливе і щодо людей.

Для того щоб показати це, вчені розділили піддослідних щурів на дві групи, одна з яких протягом усього експерименту (сім тижнів) в необмеженій кількості отримувала стандартний корм для тварин, тоді як друга після п'яти днів звичайного корму протягом двох днів харчувалася солодким кормом з шоколадним смаком.

Виявилося, що на відміну від контрольної групи щурів, що вживали щодня приблизно однакову кількість їжі, пацюки, що спробували шоколадний корм, істотно порушували свій режим харчування.

Як тільки вони отримали доступ до солодкої їжі, щури наїлися досхочу. Після цього приблизно на п'ятий тиждень експерименту вчені помітили, що порівняно з контрольною групою, піддослідні щури вживають приблизно на 20% більше їжі, коли їм доступна солодка їжа, і на 30% менше, коли після шоколадного корму є звичайний.

У міру продовження експерименту, цей ефект тільки посилювався, крім того, пацюки, позбавлені шоколадного корму, демонстрували ознаки нервового напруження та дратівливості, з'являючись рідше в певних відкритих ділянках спеціально розробленої клітки. Як тільки шоколадна їжа знову була доступна, до тварин повертався гарний настрій.

Вчені припустили, що роздратування пов'язане з дією гормону кортиколіберини

ну (corticotropin-releasing factor — CRF), залученого в клітинні процеси, що визначають відгук мозку на стресові ситуації. Цей гормон залучений в нервові процеси, пов'язані з відмовою від вживання наркотиків або алкоголю. Вчені з'ясували, що будучи позбавленими солодкого корму, пацюки мають п'ятикратний надлишок цього гормону в організмі, а ліки, що блокують його ефект, дозволяють знизити нервовий розлад у тварин і нормалізувати режим харчування.

Це перше дослідження, що показує залучення гормону кортиколіберину в процеси, пов'язані з пристрастю до їжі.

Нагадаємо, раніше вчені встановили, що вживання цукру щурами підвищує ви-

киди гормону задоволення — допаміну, що призводить до залежності, апатії і схильності до вживання алкоголю.

ТЕМНИЙ ШОКОЛАД РЯТУЄ ВІД СТРЕСУ

Людині достатньо споживати 40 грамів темного шоколаду на день, щоб врятувати себе від стресу, повідомляє Reuters з посиланням на останнє дослідження німецьких і швейцарських учених.

На їхню думку, споживання шоколаду протягом двох тижнів знизить у людини гормони стресу, і насичений біоактивними компонентами темний шоколад природним шляхом усуне дисбаланс в організмі.

“Згідно з дослідженням, 40 грамів шоколаду щодня протягом двох тижнів достатньо, щоб відрегулювати обмін речовин в організмі здорової людини”, — йдеться в повідомленні дослідницького центру Nestle в Лозанні.

При цьому вчені попереджають, що такий висококалорійний продукт слід споживати в обмеженій кількості, щоб не отримати проблеми із зайвою вагою.

Раніше проведені дослідження також вказували на корисні властивості шоколаду. Так, речовина флаванол, яка міститься в головному компоненті шоколаду, — бобах какао — поліпшує кровообіг у мозку і сприяє розумовій діяльності.

ДІЕТУ ХОРОШОГО НАСТРОЮ

Вчені Національного фонду кардіології та Ради з медичних досліджень національного здоров'я Австралії обіцяють, що ті, хто сядуть на вуглеводну діету і скоротять споживання м'яса і молочних продуктів, не тільки схуднуть, а й стануть щасливішими.

У дослідженні взяли участь 106 осіб у віці від 24 до 64 років, що страждають зайвою вагою, повідомляє Reuters.

Добровольців поділили на дві групи, які повинні були протягом року дотримуватися різних дієт: перша — вуглеводної, де основу раціону складають хліб, макарони та рис, а друга — жирної. У другу групу увійшли ті, хто активно їсть м'ясо і молочні продукти.

Через вісім тижнів експерименту всі учасники почували себе добре, але до кінця року настрій був кращий у тих, хто вживав у їжу більше вуглеводів.

Ті, хто дотримувався жирної дієти, після закінчення року виявилися більш агресивні і схильні до депресії, ніж ті, хто обмежував себе у м'ясі і молоці.

Зниження ваги в обох випадках було однаковим і склало приблизно 13,7 кілограма.

На думку австралійських учених, вуглеводна і жирова дієти покращують пам'ять, проте швидкість розумових процесів після закінчення року залишається на тому ж рівні.

СЕКСУАЛЬНІСТЬ ВИЗНАЧАЄ ДОВЖИНА ПАЛЬЦІВ

Про сексуальність особистості та її поведінку в соціумі може сказати не лише мужнє підборіддя або глибокий голос, але й довжина пальців рук та їхні пропорції. Такий висновок зробили британські вчені з Університету Ліверпуля.

Команда дослідників на чолі з Еммою Нельсон порівняла співвідношення довжини вказівного та безіменного пальців у різних видів мавп. Потім учені порівняли результати з сексуальною і соціальною активністю приматів.

Так, безіменні пальці павіанів і макак-резус, що належать до групи приматів Старого світу, довші за вказівні — ці мавпи, стверджують фахівці, відрізняються забіякуватістю і схильністю до полігамії.

Капуцини, що живуть у Новому світі, навпаки, відзначаються м'якістю характеру, не схильні вступати в конфлікти з родичами, і для них типова моногамія — при цьому безіменний палець цих створінь коротший за вказівний.

Людиноподібні мавпи, шимпанзе і горили, стоять десь посередині за фактором агресивності і сексуальності — про це свідчить і практично однакова довжина другого і четвертого пальців, стверджують вчені.

За словами дослідників, співвідношення довжини пальців рук, яке розглядають як вказівку на сексуальну і соціальну активність, пов'язане з гормональним фоном матері в період розвитку ембріона.

Якщо ще ненароджений малюк має справу з підвищеним рівнем тестостерону в організмі матері, у нього згодом виявляються не лише суто чоловічі риси, але і характерне співвідношення довжини вказівного та безіменного пальців — на користь останнього. Підвищений рівень естрогену має протилежні ознаки.

А оскільки тестостерон і естроген відіграють центральну роль і в організмі людини, у людей також можна орієнтуватися по довжині пальців, вважають дослідники.

За результатами дослідження, проведеного Технічним університетом Хемніца, чим довший безіменний палець у чоло-

віка, тим більше сексуальних контактів він мав у житті.

Що стосується жінок, представниці прекрасної статі з приблизно однаковою довжиною пальців, про які йдеться, мають всі передумови для того, щоб вступити у шлюб і народити багато дітей.

А ось дами з більш довгим безіменним пальцем, вважають вчені з Університету Берклі, схильні до гомосексуальних зв'язків.

Die Welt

БЕГЕМОТУ ВЕЗУТЬ КОШЕРНУ «НАРЕЧЕНУ»

У четвер, 12 листопада, о 8.00 в Одеський морський торговий порт привезуть двох бегемотів для Миколаївського зоопарку, повідомили ІА «МІСТ-Одеса» в Миколаївському звіринці.

Процес вивантаження займе близько 4-х годин, а потім тварини поїдуть у Миколаїв.

За словами прес-секретаря Одеського порту Олени Гиряєвої, порт уже не раз приймав тварин, які прибули морем, тому проблем з вивантаженням не буде.

Бегемотів з ізраїльського зоологічного парку «Рамат Ган», розташованого в Тель-Авіві, Миколаївський звіринець одержав безплатно, сплативши тільки доставку бегемотів.

Нагадаємо, в листопаді 2008 року в Миколаївському зоопарку померла бегемотиха Стела. Відразу після смерті самки бегемота співробітники Миколаївського зоопарку стали підшукувати по світу самку для овдовілого Казимира і домовилися із зоопарком Тель-Авіва.

«Вже практично були оформлені всі документи, і коли про відправлення юної нареченої дізналися колеги з Харкова, вони попросили для себе ще одну самку бегемота, щоб і їхнім самотнім харківським самцям було веселіше в зоопарку. У результаті, з невеликою затримкою в Україну з Ізраїлю відправили двох молодих самок віком 2-3 роки. Статевозрілий вік настає в самок бегемотів тільки в 6-7 років, і поки що вони утримуватимуться окремо від самців. До Харкова одну з двох юних мандрівниць переправлять після закінчення карантину і всіх необхідних досліджень, не раніше ніж через місяць-півтора», — уточнив ІА «МІСТ-Одеса», заступник директора Миколаївського зоопарку Юрій Кириченко.

За словами зоологів, переїзд бегемоти переносять складно. В дорозі їх постійно необхідно обливати теплою водою. Двох працівників Миколаївського зоопарку було наперед відправлено

до Ізраїлю з тим, щоб вивчити правила транспортування бегемотів. Перебуваючи на зв'язку зі своїми співробітниками під час дороги, заступник директора заповнив нас, що бегемотихи почуваються нормально. Лікарі впевнені, що акліматизація пройде успішно.

Імен у юних самок бегемотів поки що немає — тільки племінні номери. Отож, у жителів Миколаєва і Харкова буде можливість не тільки познайомитися з новими мешканками зоопарків, а й придумати їм імена.

Усього в Україні разом з овдовілим миколаївським Казимиром залишилися 4 бегемоти — 1 самка похилого віку в Київському зоопарку і 2 самці — в Харкові.

Площа Миколаївського зоопарку — майже 18,5 га. За рік його відвідують майже 350 тис. чоловік. Колекція звіринця сягає 452 видів і 4485 екземплярів тварин.

НА МІСЯЦІ ЗНАЙШЛИ ВОДУ

Національне управління по аеронавтиці і дослідженню космічного простору США (НАСА) повідомило про те, що на Місяці знайшли воду, передає агентство ЕФЕ.

Як заявили представники НАСА, перші дані, отримані в результаті дослідження, свідчать про те, що «під час місії, на щастя, вдалося виявити воду».

«Ми у захваті», — сказав Ентоні Колапрате, вчений з групи, що займається проектом ЛКРОСС у НАСА.

При цьому він зазначив, що у НАСА існує безліч доказів того, що вода присутня як у стовпі диму, що піднявся під прямим кутом у результаті падіння ракети, так і в частках, що піднялися під тупішим кутом.

«Необхідно провести додаткові дослідження, аби визначити концентрацію і розподіл води та інших речовин, проте ми можемо з впевненістю сказати, що у кратері Кабеус є вода», — заявив Колапрате.

СМАКОТИНКА

СМАЖЕНИНА ЗІ СВИНИНИ

Склад: морква, корінь петрушки, 1,5 кг свинячої вирізки, сіль, чорний мелений перець, майоран, васильки, цибуля, гірчиця, молода картопля, лавровий лист.

Приготування: почищені, розрізані уздовж на шматки моркву і корінь петрушки покласти на деко із жиром. М'ясо помити, обсушити, натерти сіллю, чорним меленим перцем, майораном, васильками, тертою цибулею, змастити столовою гірчицею і покласти на овочі. Влити трохи води і смажити в гарячій духовці, часто поливаючи рідиною з дека, до утворення рум'яної скоринки.

Через годину покласти на деко крупно нарізану ріпчасту цибулю, почищену молоді картоплю, лавровий лист, посолити і продовжувати смажити до готовності овочів. М'ясо нарізати на порції прямо на столі, полити соком із дека. Окремо подати тушковану капусту.

